

[Ritt Bjerregaard.]

lige kollektive ledelser, men lige så meget fordi vi ved, man på meget store skoler har eksperimenteret med en opdeling i mindre enheder. Hvis disse mindre enheder skal kunne fungere rimeligt selvstændigt, er vi nødt til at åbne for en anden ledelsesform end den, der er skitseret her i skolestyrelseslovforslaget. Jeg håber derfor, at de partier, som ved andre lejligheder taler meget om de små enheder og den nære kontakt, også vil være opmærksomme på de muligheder, der er åbnet for med denne paragraf.

Jeg finder det ikke overflødigt at nævne elevrådenes placering her i lovforslaget. Jeg mener heller ikke, man skal gå så drastisk frem her, som hr. Freddy Madsen var inde på det, nemlig ved at sige, at nu skal man have det. Jeg mener, det er væsentligt ved denne lovgivning, ligesom i øvrigt med langt den største del af anden lovgivning, vi laver, at det får lov at vokse langsomt frem.

Så skal jeg skynde mig at knytte et par bemærkninger til kapitel 2.

Formanden: Der er kun kort tid tilbage.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ritt Bjerregaard) (S):

Jeg skal gøre det meget hurtigt, det er svært at nå på den korte taletid.

Når kapitel 2 er taget ud af dette lovforslag, og når vi har ønsket en kommissionsbehandling, så hænger det jo sammen med, at hele problemet omkring samarbejdsudvalg i folkeskolen i tilknytning til de nævn, man har i forvejen, ikke er grundigt og tilstrækkeligt belyst. Og når derfor ministeren siger, at hun gerne ser, vi tager den diskussion i udvalget, må jeg opfatte det sådan, at ministeren mener, at der nu foreligger et materiale omkring disse samarbejdsudvalg og omkring problemerne med antallet af nævn, og at det vil være muligt på baggrund af disse oplysninger at tage en diskussion i udvalget. Indtil jeg er blevet overbevist om, at dette materiale foreligger, mener jeg, at det vil være hensigtsmæssigt med en kommissionsbehandling.

Så skal jeg slutte med endnu en gang at takke for den positive behandling. Jeg glæder mig til at gå i detaljer i udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om kommunal og amtskommunal administration m. v. (Bekæmpelse af dobbeltadministration).

(Lovforslaget (nr. 105) findes i tillæg A. sp. 1877, fremsættelsen i tidenden sp. 2871).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Egon Jensen (S):

Jeg er helt klar over, at når der kun er 5 minutter, er det begrænset, hvad man kan sige om disse problemer, men jeg vil selvfølgelig respektere, at der er den korte tid.

Jeg vil gerne sige, at dette i og for sig ligger i forlængelse af det, som vi tidligere har behandlet. Men vi skal bare erkende, at hver gang vi løfter en sag ud til bedømmelse hos andre og med medindflydelse for andre, så laver vi altså en form for dobbeltadministration, som vi i høj grad må være opmærksom på. Det gælder ikke bare her, men det gælder også på andre områder.

Vi hilser med tilfredshed det lovforslag, som indenrigsministeren har fremsat til bekæmpelse af dobbeltadministrationen. Det er en direkte fortsættelse af det arbejde, som den tidligere regering satte i gang, og baggrunden er jo, at jeg som indenrigsminister i februar 1973 efter samråd med de kommunale organisationer nedsatte 5 arbejdsgrupper, som skulle gennemgå lovgivningen på de forskellige områder og komme med forslag til afskaffelse af dobbeltadministration, når den var overflødig. Arbejdsgrupperne skulle afgive betænkning 1. oktober 1973, og det skete også, selv om der senere kom delbetænkninger.

Ideen med at fremsætte et lovforslag, omfattende flere ministeriers arbejdsområde, er også helt identisk med den tanke, som den tidligere regering havde, så alt i alt kan

[Egon Jensen.]

vi kun være tilfreds med, at den nuværende indenrigsminister fortsætter den linje, som den tidligere regering har lagt.

Disse bemærkninger er gjort for at understrege, at der ikke på grund af regeringsskiftet er kommet noget nyt under solen, men blot en fortsættelse af et arbejde, som dels var afsluttet, dels skulle fortsættes.

Nogle vil måske synes, at der er tale om småting. Ja vel, men dette er dog en god begyndelse, og det ophæver en række høringer, en række indstillingsretter og godkendelsesretter, som hidtil har været henlagt til amtsrådene, og hermed har man fjernet en række irritationsmomenter. Netop når man taler om amtsrådene, er der vel i høj grad hos nogle, som ikke har rigtig begreb om, hvad amtsrådene står for, en række irritationsmomenter, og de fjernes hermed.

Indenrigsministeren anfører, at de økonomiske gevinster ikke umiddelbart kan gøres op. Heri er jeg enig. Og de vildt overdrevne udtalelser om besparelser på flere hundrede millioner kroner kan man godt henvise til overdrivelsernes legeplads. At der spares, er uden for enhver tvivl, men fremfor alt undgår man, at flere folkevalgte instanser skal tage stilling til samme sag, og det er meget positivt. Det er en begyndelse, men vi skal videre. Det drejer sig ikke bare om dobbeltadministration, men også om standarder og normer, som påtrykkes kommunerne ovenfra, og her har den tidligere regering lettet reglerne ganske betydeligt, og jeg er overbevist om, at den nuværende regering vil fortsætte i dette spor.

Når man taler om dobbeltadministration, skal man skelne mellem overflødig og ikke-overflødig dobbeltadministration. Man kan ikke udrydde dobbeltadministrationen, idet det bl. a. drejer sig om borgernes retssikkerhed, om centralstyring og om muligheden for anke af en afgørelse.

På undervisningsområdet har jeg forstået at det af fru Ritt Bjerregaard m. fl. fremsatte forslag om skolestyrelsesloven vil ophæve en række dobbeltafgørelser på undervisningsområdet, og vi må så imødesee, at noget sådant også sker på socialområdet, som den højtærede indenrigsminister også er chef for.

Det er ikke nok, at vi luger ud i bestående love, men vi må være sikre på, at ny lovgiv-

ning ikke indfører ny dobbeltadministration, som vi senere skal luge ud i. Det er for mig i det hele taget ikke bare spørgsmålet om dobbeltadministration, men nok så meget spørgsmålet om de administrative konsekvenser af ny lovgivning.

I den forbindelse vil jeg gerne minde om, at den nuværende regering i sin oppositionstid i 1967 forlangte, at fremsatte lovforslag skulle følges af en detaljeret beskrivelse af de administrative konsekvenser for det offentlige og for private. Har regeringen stadig dette for øje, og hvordan sikrer man sig, at administrationen ikke bliver urimelig i forhold til en lovs forudsætninger?

Når vi taler om dobbeltadministration, skal jeg slet ikke tale om overlæggers mulighed for at tjene 1 mill. kr. ved siden af den beskudne gage, de i øvrigt har. Jeg går ud fra, at indenrigsministeren er klar over, at her ligger et problem.

Jeg skal heller ikke tale om dobbeltadministration i forbindelse med, at kommuner låner penge ud til erhvervsvirksomheder. Jeg går ud fra, at det er en lodret løgn; men jeg går også ud fra, at indenrigsministeren er meget interesseret i at vide, hvad det er for kommuner, der går banker og sparekasser i bedene, for det er jo i og for sig ikke det, vi har forestillet os, dengang kommunalreformen blev sat på skinner. Men det har jo i hvert fald også lidt med dobbeltadministration og de problemer, som jeg her har omtalt, at gøre.

Men alt i alt er det en god begyndelse, og det må fortsættes. Selv om nogle vil hævde, at det er småting, og nogle måske vil hævde, at vi nu skal have en principdebat, så gælder det for mig først og fremmest om, at vi nu luger ud i den lovgivning vi har og sikrer os, at den kommende lovgivning ikke indeholder en række af disse bestemmelser.

Som slutbemærkning vil jeg gerne fremføre, at i vore bestræbelser på at bringe afgørelser ud til store dele af befolkningen i det, man kalder nærdemokrati, skal vi være meget opmærksomme på, at dette at bringe afgørelser ud i nærdemokrati måske også betyder, at når vi fjerner én form for dobbeltadministration, så får vi måske noget andet på en anden led.

Bodart (FP):

Vedrørende forslaget om ændring af for-

[Bodart.]

skellige lovbestemmelser om kommunal og amtskommunal administration m. v. har fremskridtspartiet følgende kommentarer: det foreliggende lovforslag omfatter ændring af administrativ karakter for indenrigsministeriet, justitsministeriet, landbrugsministeriet, miljøministeriet og socialministeriet, altså 5 ministerier. Fremskridtspartiet kan naturligvis tiltræde, at der ryddes op i den administrative jungle, og det foreliggende forslag indeholder gode eksempler på papir-nusseri, der foregår og har foregået inden for den offentlige forvaltning, og det er da givet, at der er meget, der kan og bør rettes. Desværre er det sådan, at forenklingsmekanismen mere ses ud fra et embedsmandssynspunkt end ud fra et borgersynspunkt, og jeg kunne tænke mig, at vi i kommunaludvalget prøvede på at vurdere hele spørgsmålet ud fra det sidste synspunkt.

Det er naturligvis klart, at fjernelsen af dobbeltadministration kan være af stor betydning for borgerne, men i forbindelse med disse overvejelser må det i hvert fald være en betingelse, at borgernes retstilstand ikke forringes. F. eks. må man være yderst varsom med at reducere borgernes adgang til at klage over administrative afgørelser, blot fordi disse også betyder dobbeltadministration. Det er dog åbenbart endnu ikke gået op for regeringen, at der skulle være anledning til at fjerne den værste form for dobbeltadministration, der findes her i vort land. Det er selvfølgelig kildeskatten, jeg hentyder til. Ordet dobbeltadministration dækker ikke her, det er alt for mildt. Der er tale om bureaukrati, og såfremt det fortsætter, kvæler det ikke alene sig selv, men det kvæler hele arbejdslysten i den danske befolkning. Hvorfor tager regeringen ikke dette spørgsmål op?

Sluttelig skal være sagt, at vi gerne imødeser dette forslag til videre drøftelse i kommunaludvalget.

Aksel Pedersen (V):

Rapporterne om dobbeltadministration er

jo et digert værk, og de må jo påregnes at have en del interesse. Rapporternes tilblivelse skyldes 5 arbejdsudvalg fra hver sit ministerium, og man har også haft amt og kommuner impliceret i arbejdet. Det er 21 områder, der her fremsættes forslag om. Det er jo kun en meget lille part af de punkter, der nævnes i rapporterne, men de fremsættes her for sig selv, idet de ikke umiddelbart kan indgå i love, der lige skal tages op til revision.

Arbejdet med bekæmpelse af dobbeltadministrationen er sikkert ikke noget, der kan afsluttes, fordi der stadig vil opstå punkter i lovgivningen og i intern arbejdspraksis, hvor det vil være vanskeligt at få den udryddet. Intern dobbeltadministration er nu nok noget af det, der er skyld i, at vi har så mange offentligt ansatte, som vi har. Det er nok noget af det, der bliver værst at komme til livs. Mange ansatte i stat, amter og kommuner får jo sikkert megen tid til at gå med at skrive breve og eftergodkende på samme niveau og samme plan. Det er noget af det, man skal være opmærksom på i de folkelige råd.

Det er godt, at de folkevalgte kræver indseende, men i mange tilfælde bliver det til overadministration. Ofte kræver de ansatte sagens behandling fulgt op af flere interne skrivelser og supplerende oplysninger, end rimeligt er.

At nedsætte dobbeltadministration kræver, at man i visse tilfælde lempet på standarder og normer. Det kræver samtidig, at man nedsætter antallet af indberetninger. Her vil Danmarks Statistik få en opgave med at koordinere og begrænse antallet af skemaer.

Lovforslaget vil forenkle administrationen og give større selvstyre til kommunerne. Jeg vil lige nævne de 21 områder ganske kort. Det er en forenkling af godkendelse af de sociale ydelser, en forenkling af nedsættelse af hegnsyn, kommunernes godkendelse af jordfordeling, der findes overflødig og forsinkende. Landbrugsministerens godkendelse af auktionsholdere for landbrugsva-

[Aksel Pedersen.]

rer og gartnerivarer findes overflødig, og megen administrativt besværlig arbejdsgang med betaling af tilforordnede ved valgbehandlinger overlades til kommunerne, forenkling af børnetandplejeordningen, kommunale inddelingsnævns arbejdsgang forenkles, forenkling af den administrative godkendelse af skolelægefællesskabet, de kommunale og amtskommunale bygningsmyndigheder underlægges de tekniske udvalg, valgperioden for formændene for huslejenævnene tilpasses til de kommunale valg, nogle overgangsbestemmelser for ejerlejligheder, hvor opdeling var bestilt før 1969, ophæves, en forenkling i bedømmelsen af, om facadeløse veje giver vintervedligeholdelsespligt for lodsejerne, en bestemmelse skal tages ud, den dobbelte klageinstans med hensyn til vejloven falder væk, hvorefter ministeriet for offentlige arbejder bliver eneste klagemyndighed, en lettelse omkring godkendelsen af grundejerbidrag og en forenkling af klageadgangen vedrørende samme samt en del beslutninger om private fællesveje, forenkling af godkendelsesproceduren omkring fragtmandskørsel, en forenkling af godkendelsen af formanden for brandkommissionen, en forenkling af fredskovsproceduren, en forenklet procedure ved ansættelse af klitfoged og en forenkling af ansøgninger efter råstofloven.

Når jeg nævner det her, så er det mere, for at man kan se, at det for så vidt ikke er de store sager, det drejer sig om, men det er en begyndelse, og det skal jo til, for at man kan komme videre.

Som fremstillet er det også et bredt spekter af love, der rammes. Jeg mener, det er en nyttig begyndelse, og at det kun er en begyndelse, bør understreges. Dobbeltadministrationen koster penge og tid, tager ansvaret og arbejdsglæden bort, og sidst men ikke mindst gør den, at borgerne ikke forstår en pind af den langsommelige arbejdsgang, der er.

Venstre vil tilsige ministeren al mulig støtte i et fortsat arbejde med at bortluge disse vildskud, der nok er lavet for at sikre, at et samfund kan fungere på liberal måde, men man kan også spænde så mange sikkerhedsnet ud, at sagernes forsinkelse og ansvarsfordeling ikke står i forhold til sagernes betydning.

Ingomar Petersen (RV):

Da man for et års tid siden blev bekendt med, at nu ville folketinget gøre en indsats for at bekæmpe dobbeltadministrationen, det vil sige sætte ind for at få en fornuftig fordeling af kompetencen inden for den kommunale sektor, så havde man de bedste forhåbninger, men når man i dag ser det af regeringen fremsatte lovforslag, opdager man, at det kun er et meget lille skridt på vejen, man er kommet. Efter at ca. 130 dygtige embedsmænd i 5 kommissioner har afleveret 278 sider udførligt rapportmateriale, er det et meget, meget magert resultat, men man må erkende, at det er et skridt på vejen.

Jeg kan godt forstå, at man i lovtæksten har sat ordene „bekæmpelse af dobbeltadministration“ i parentes, for når man vurderer det nu fremsatte lovforslag og de forskellige lovændringer, så er der egentlig ikke ret mange, der direkte har med dobbeltadministrationen at gøre. Indenrigsministeren nævner i sin skriftlige fremsættelse, at det ikke kan udelukkes, at der under folketingets behandling af lovforslaget fra regeringens side bliver stillet supplerende ændringsforslag. Ja, man må sandelig håbe, at de supplerende ændringsforslag vil fylde betydelig mere end de i dag fremsatte forslag om lovændringer.

Et eksempel på, hvor tyndt dette forslag er, kan man bl. a. finde inden for boligministeriets område, hvor 32 embedsmænd efter en 41 sider lang rapport på et område i bygge Lovgivning, hvor der forefindes 42 forskellige love og cirkulærer, kun er nået til at foreslå én eneste ting på det nuværende tidspunkt, nemlig at bygningsrådene ophæves. Man ved, at et bygningsråd ude i en mindre kommune i realiteten sidder og behandler sagerne med brandkommissionen, politimester, sundhedsmyndigheder og amtslægen, og den instans vil man altså ophæve; så kan de begynde at skrive til hinanden. Det er alt, hvad der er kommet ud af det på nuværende tidspunkt. Jeg håber virkelig, der kommer betydelig mere ud af det i form af ændring af cirkulærer og bekendtgørelser, og det kunne være interessant, om folketingsudvalget også her kom nøjere med ind i det. Når man som kommunalmand har siddet og administreret denne lovgivning, ved man, at der i allerhøjeste grad er behov for en forenkling.

Der er foreslået mange andre småændrin-

[Ingomar Petersen.]

ger i lovforslaget, mange ting, som man har fundet ud af vist har været forkerte, men det har heller ikke noget med dobbelt-administrationen at gøre. Jeg skal undlade, da vi kun har så kort tid, at komme nærmere ind på disse ting.

Det foreliggende lovforslag er aldeles uacceptabelt, og det magre resultat er vel egentlig desværre et typisk eksempel på, at det er teknokratiet, der styrer vort moderne samfund, og at politikerne en gang imellem kan få lov til at justere lidt hist og her. Jeg vil tilføje, at det er ikke embedsmændenes skyld, at det er sådan. Det er politikernes skyld. Det er politikerne, der har ansvaret for, at vi er i den situation, og det tror jeg vi politikere må lære at erkende. Vi må lave lovene således, at der er mulighed for, at embedsmændene kan administrere dem og udforme cirkulærene på en fornuftig og forståelig måde, så der opnås administrative lettelser.

At fortsætte på den nuværende måde kan vi som radikale politikere ikke blive ved med at acceptere, og det er vort håb, at folketingsudvalget nu virkelig tager sig tid til ved en meget grundig udvalgsbehandling i samarbejde med administrationen at nå frem til et godt resultat. Det skal ikke komme til at mangle på indsats fra det radikale venstres side i denne sag.

H. C. Toft (KF):

Da mit partis ordfører, hr. Simonsen, er sygemeldt, skal jeg på det konservative folkepartis vegne fremføre de synspunkter, vi mener skal fremføres i anledning af dette lovforslags første behandling.

De foreliggende omkring 20 forslag til foranklinger — hvortil kommer, at der bebudes flere ændringsforslag — medfører nok ændringer på nogle enkelte områder, men efter vor opfattelse rettes der ikke på mange af de grundlæggende skævheder. Der er visse hovedområder, der især må tiltrække sig opmærksomheden. Det er bl. a. vort pensionsområde, det er skatteområdet, det er bygeområdet, som den sidste taler var inde på, og hele spørgsmålet om indberetning af statistik osv. fra kommuner til amt og til stat. Der er også, som det er berørt i fremsættelsestalen, spørgsmålet om statsamternes videre eksistens. På disse områder er der

virkelig noget at hente, og derfor er det vigtigt, at de udvalg, der beskæftiger sig med disse emner, hurtigst muligt færdiggør deres arbejde, så folketinget kan komme til at træffe beslutninger.

Til syvende og sidst kommer vi efter vor opfattelse først dobbeltadministrationen og bureaukratiet til livs, hvis vi gennemfører en reel decentralisering, således at kommunerne overtager et langt større ansvar. Derfor bør bloktilskudstanken føres ud i livet så hurtigt som muligt, og de forslag, der er fremsat fra regeringens side på dette område, har vor fulde sympati. I det øjeblik det økonomiske ansvar følger afgørelserne, vil vi være kommet et langt stykke ad vejen.

Det er som sagt 22 ændringer, der er foreslået, omfattende 6 ministerier. Det konservative folkeparti nedsatte med sin gruppes medlemmer sidste år et snævert udvalg, der søgte — ved at henvende sig til befolkningen — at få oplysninger om områder, hvor der var dobbeltadministration, og når jeg taler om dobbeltadministration, så mener jeg hermed unødvendig dobbelt administration. Der kom mangfoldige henvendelser, og det foranledigede, at medlemmerne af den konservative gruppe dels i folketingssalen stillede spørgsmål til ministrene, dels under udvalgsarbejdet i de stående udvalg rejste spørgsmål, selvfølgelig med den hensigt, at man skulle søge på de pågældende områder, som der var henvist til, at afskaffe dobbelt-administrationen.

Bortset fra enkelte tilfælde blev der ofte henvist til, først at man ville nedsætte et udvalg til behandling af dobbeltadministrationen, og senere at der var nedsat flere udvalg til bekæmpelse af dobbeltadministration, og man måtte afvente, hvad der kom ud af disse udvalgs betænkninger.

Ud fra det, jeg her har sagt, er vi parate til at medvirke til at komme dobbeltadministrationen til livs, for det er dyrt i penge for det offentlige, det er dyrt for borgerne, der må ofre tid og arbejde på at få afgjort sagerne; de må vente ofte i lang, lang tid. De irriteres over den langvarige sagsbehandling, det giver mange, mange besværligheder, og det gør det næsten umuligt for mange borgere at disponere.

De her fremsatte forslag er en spæd begyndelse. Jeg forstår på ministerens fremsættelsestale, at der er mulighed for, at mi-

[H. C. Toft.]

nisteren vil komme med flere forslag under udvalgsarbejdet, og det er han mere end velkommen til.

Som andre ordførere vil jeg også her gerne give udtryk for, at spørgsmålet om standarder og normer fortsat må have vores beivgenhed, idet de standarder og normer, der fastsættes af staten, ofte begrænser kommunernes og amternes adgang til at optræde på den mest fornuftige måde.

Ministeren nævner selv i sin fremsættelsestale spørgsmålet om administrationen af transport til sygehuse og til læger. Også her finder vi, at der er behov for en ændring, og håber, at ministeren vil komme med ændringsforslag under sygehuslovens behandling.

Jeg har nævnt spørgsmålet om refusionernes afvikling og overgangen til bloktilskud, og jeg vil til slut gerne sige, at jeg mener faktisk, at det høringssystem, vi har, efterhånden har udviklet sig sådan, at det forsinker arbejdet i en sådan grad, at det er til ubehag for borgerne og efter min opfattelse ofte til meget lidt nytte. Når man kan opleve, at en formand for et udvalg kan være i den situation, at han skal skrive brev til et andet udvalg, hvor han også selv er formand, og han den ene dag anbefaler en stillingtagen, mens han som formand for det andet udvalg må modsætte sig den; så mener jeg i alt fald, at vi her er kommet i en situation, der vanskeliggør og besværliggør hele administrationen.

Vi vil altså gerne se nye og hurtige initiativer fra regeringens side og kan herfra give udtryk for, at vi er parat til en positiv medvirken. Vi mener, der i høj grad er behov derfor, og vi har vist det allerede tidligere, hvor vi har taget initiativ netop for at komme frem til, at vi får afviklet den unødvendige dobbeltadministration. Der er mange områder, der ikke er berørt i det forslag, der foreligger her fra regeringen.

Jes Schmidt (CD):

Det kan kun glæde en gammel kommunalmand at tage stilling til et forslag som det, indenrigsministeren her har fremsat. Det er, som det allerede er sagt, et første skridt på vejen mod indskrænkning af dobbeltadministration, og det kan vi kun hilse

med stor glæde. Jeg kan tilslutte mig indenrigsministerens ord i fremsættelsen om, at der er behov for fortsat indsats på dette felt. Nedsættelsen af det permanente kontaktudvalg med de kommunale organisationer bør også betegnes som et fremskridt, og jeg kunne i grunden i den forbindelse godt tænke mig, at Amtsrådsforeningens og Kommunernes Landsforenings administration blev sammensluttet. Det er ét foretagende, idet de faktisk beskæftiger sig med samme område. Efter hvad jeg har erfaret, er der da også bestræbelser i gang i den retning, og dertil kan jeg altså kun ønske held og lykke og frisk halm i træskoene.

Som ét af målene — det er jo allerede blevet sagt af tidligere talere her, at det drejer sig ikke kun om penge — bliver det nævnt, at man vil lempe reglerne, som besværliggør tilværelsen for borgerne. Dette er sandelig også påkrævet. Tænk blot på de folk, som er medlemmer af Sygeforsikringen Danmark. Når de har betalt lægeregningen, må de til social- og sundhedsforvaltningen med denne regning; her får de en del af pengene og en gul seddel, og med denne gule seddel rejser de så til eller begiver sig til eller skriver til sygesikringen, og så får de den anden del af den refusion udbetalt, som de har krav på. Men ikke nok med det, alle disse regninger og udbetalinger sendes jo som bilag til fornyet kontrol i amterne. Når man har lidt føling med amterne, så ved man, at disse bilag hober sig op til bjerge, som er næsten uoverstigelige. Jeg kan ikke se, at det skal være nødvendigt, at amterne skal kontrollere de beregninger og udbetalinger, som kommunerne har foretaget, idet disse kommuner efter min mening gør et solidt og et godt arbejde. Hvis der skulle være en fejl, så skal revisionen nok finde ud af det.

Det kæmpemæssige materiale, som ledsager dette lovforslag, er på mange måder, synes jeg, imponerende, idet det viser, at kommunerne vel ved, hvor skoen trykker, og deres mange, mange gode forslag er faktisk en appel til regering og folketing om at sætte fart i det arbejde med forenkling og rationalisering af administrationen, som nu er indledt.

Jeg takker for dette forslag og kan på den gruppes vegne, jeg repræsenterer her, tilsiige fuld støtte og positiv medvirken.

Henning Philipsen (SF):

Man kunne af de bemærkninger, hr. Bodart fremsatte, forstå, at hr. Bodart mener, han talte på fremskridtspartiets vegne. Nu ville det jo, som vi har sagt det før, være særdeles væsentligt for os andre at vide, om det nu også er sådan, at samtlige øvrige 26 tilslutter sig hr. Bodarts bemærkninger. Jeg ved godt, at det i en given situation ville kunne kræve, at samtlige øvrige 26 skulle herop og afgive en troskabserklæring til hr. Bodart, og det ville blive særdeles besværligt for den højtærede formand at styre det, men det er altså den situation, vi befinder os i.

Af hr. Bodarts bemærkninger fik jeg den forståelse, at enten har hr. Bodart slet ikke læst forslaget — han har altså ikke læst sin lektie efter min mening — eller også har han læst det helt forkert; det er naturligvis op til hr. Bodart såvel som til hans gruppes egen afgørelse at finde ud af, om det nu er rigtigt, det han siger her. Jeg synes, disse få bemærkninger til hr. Bodart skulle med, fordi jeg synes, hr. Bodart har fået den helt diametralt modsatte opfattelse af, hvad der var hensigten med dette forslag — det får naturligvis stå for hans egen regning.

Må jeg føje til, at dette forslag er ganske naturligt for mig at se et resultat af det, jeg med den højtærede formands tilladelse vil kalde apparatets arbejde, og med apparatet mener jeg indenrigsministeriets særdeles fortræffelige embedsmænd. Sådan må det jo være. Det må nu engang være således, at disse teknikere, hvis jeg må have lov til at kalde dem sådan, simpelt hen har forstået, hvad dette drejer sig om, og det skal indenrigsministeriets embedsmænd efter min opfattelse aldeles ikke høste utak for. Nu er det jo sådan, at embedsmænd normalt overlever adskillige ministre, og det kan i hvert fald i visse tilfælde såvel befolkningen som folketinget være særdeles taknemlig for. Man har ryddet en hel del småsten af vejen, som simpelt hen i en given situation ville kunne irritere borgerne i deres hverdag. Det er det, der ligger heri. Det er ikke den store, omsiggribende reform, der nu gennemføres med dette forslag, men det er i hvert fald en hæderlig begyndelse, og det skal hverken regering eller indenrigsministeriets embedsmænd høre utak for.

Til gengæld vil jeg nok tillade mig at rejse et spørgsmål over for ministeren, og det er,

om man ikke i den videre behandling af spørgsmålet om at afskaffe dobbeltadministration ville se med velvilje på det, jeg ville kalde en slankning, en slankekur for amterne i forhold til primærkommunerne. I og med kommunalreformen i 1970 har vi i primærkommunerne oplevet en betydelig udbygning af f. eks. kommunernes tekniske forvaltninger. Der er vel næsten ingen primærkommune i dag, som ikke har en ordentligt fungerende teknisk forvaltning, og derfor kunne man bl. a. på dette område — og måske på andre områder også — slanke amterne for nogle af deres opgaver.

Jeg siger dette, fordi jeg principielt ønsker, at de forvaltningsbeføjelser, der måtte ligge i administrationens daglige udførelse, føres så langt ned — med det meget moderne udtryk: så langt ned på gulvet — som vel muligt. Hermed mener jeg, at disse forvaltningsbeføjelser i så høj grad som muligt skal ud i kommunalbestyrelserne, altså i primærkommunerne, således at det er derude, man virkelig træffer afgørelser i de enkelte sager. Derved kan man løse dem hurtigt, og man kan løse dem på en for borgerne tilfredsstillende måde uden alt for mange omsvøb.

Jeg kan på mit partis vegne give tilslutning til, at vi går videre ad denne vej, idet vi naturligvis forventer, at der kommer yderligere initiativer ud over det forslag, der ligger her for nærværende.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg skal ikke forsøge at omtale de 22 forslag, der ligger i dette lovforslag. Jeg skal heller ikke prøve på at omtale dem, der mangler, det kan ikke høre hjemme i en førstebehandling. Jeg skal såmænd kun sige, at vi fra vort parti synes, det er et udmærket initiativ, som her er udfoldet for at komme dobbeltadministrationen til livs, og så vidt jeg har kunnet sætte mig ind i det, synes jeg, arbejdet er grundigt og godt gjort. Og jeg hæfter mig ved, hvad der står i fremsættelsen:

„Regeringen har derfor efter forhandling med de kommunale organisationer truffet beslutning om at nedsætte et permanent kontaktudvalg vedrørende opgavefordeling og dobbeltadministration.“

Det er særdeles væsentligt, at man hermed har vist, at man ikke vil stoppe med

[Arne Bjerregaard.]

det, der er fremlagt her, men vil have en løbende revision, så man hele tiden kan sørge for, at ved ny lovgivning undgås der dobbeltadministration.

Derfor skal jeg kun sige, at vi vil se særdeles velvilligt på dette forslag og behandle det positivt i udvalget.

Kaj Hansen (DKP):

Lidt har jo også ret, således også det, vi behandler her; man kan så håbe, at man fra en lidt forsigtig start kan nå frem til en god slutspurt. Det er klart, at det drejer sig om dobbeltadministration, men ikke alene om dobbeltadministration, men om overflødig administration i det hele taget, og der er jo på en lang række områder både dobbeltadministration og overflødig administration, som det endnu står tilbage at tage fat på. Jeg tænker ikke mindst på de bjerge af papir, der knytter sig til fritidsundervisning, aften-skole, aftenhøjskole; der cirkulerer bjerge af papir mellem kommunerne og amterne, og enhver, der har med den slags arbejde at gøre, ved, at dette må kunne forenkles og rationaliseres i ganske betydelig grad.

Nu ligger der jo et ganske betydeligt undersøgelsesarbejde bag det forslag, vi her behandler, men jeg synes, at selv om man endnu ikke er kommet ind på de områder, hvoraf jeg har omtalt et, kunne indenrigsministeren godt være gået lidt længere, også ud fra de rapporter, der foreligger; f. eks. har rapportgruppen fra boligministeriet jo peget på nogle enkelte andre ting, som ministeren ikke har følt sig foranlediget til at medtage. Jeg tænker bl. a. her på boligsikringen, hvor det er sådan, at den revideres i kommunerne, og bagefter skal boligsikringen også revideres i amterne. Det synes jeg må være overflødigt, det må kunne ske helt og alene på kommunernes ansvar. Sådan er der også andre områder, f. eks. dispensationsbestemmelserne i henhold til bygge-lovgivningen; de kunne i meget større grad helt og alene administreres af kommunerne og ikke af amterne. Det er nogle af de ting, der er peget på i den rapport, der er kommet fra undersøgelsesgruppen under boligministeriet.

Jeg håber som sagt, at vi kommer meget

længere med de spørgsmål, for der er desværre nok at tage fat på.

Men nu, da vi diskuterer administration, vil jeg gerne stille indenrigsministeren et konkret spørgsmål. Jeg vil gerne spørge, om han ikke hurtigst muligt vil tage skridt til at forandre den tåbelige ordning, vi har med hensyn til delskatten i de kommuner, der har sommerhusområder, hvor disse kommuner ønsker at gøre skattekrav gældende over for andre kommuner. Det er jo sådan, at disse kommuner med sommerhusområder udsender nogle skemaer til ejere af feriehusse. Man kan godt kalde det skemaer, men man kunne lige så godt kalde det posekiggeri eller næsten dyneløfteri, for de har i virkeligheden karakter af et tredjegradsforhør: ikke alene skal ejeren oplyse, hvor mange weekender han har været i sommerhuset, hvor mange dage han har været der i påsken, om han har været der i pinsen og på grundlovsdagen, og om han har været der i ferien; ikke alene skal han oplyse, om han har sovet alene, men han skal også oplyse, om der er andre, der samtidig har sovet i huset, og om der er nogen, der har sovet alene i huset. Og hvad er der sket med det? Der er sket det, at mange simpelt hen nægter at udfylde de skemaer. Så sker der det, at de får et nyt skema, for kommunerne giver ikke så hurtigt op, men der står jo ingen steder i lovgivningen, at disse feriehus-ejere er pligtige til at udfylde disse skemaer. Var det dog ikke bedre, at man indførte en mere praktisk ordning med nogle gennemsnitsdage for ejere af feriehusse i stedet for denne helt forkerte og lidt unødvendige administration? Jeg vil gerne høre ministeren, om han ikke synes, det er på tide at få dette afskaffet.

Poul Westergaard (DR):

Ligesom hr. Egon Jensen skal jeg ved denne lejlighed undlade at tale om f. eks. kommunernes pengeudlån, og ligesom hr. Egon Jensen håber jeg naturligvis, at påstandene om denne udlånsvirksomhed er lodret løgn, selv om de fremføres af hr. Egon Jensens dagblad Aktuelt som en fastslået kendsgerning. Det får vi lejlighed til at snakke om i næste uge.

Jeg kan på min gruppes vegne give fuld tilslutning til det foreliggende lovforslag. Vi

[Poul Westergaard.]

forstår det som de første spæde resultater af et systematisk undersøgelsesarbejde foretaget af 5 arbejdsgrupper, der både repræsenterer en række ministerier og de kommunale organisationer, og noget tyder på, synes vi, at den fremgangsmåde, man her har valgt, er rigtig; den inddrager jo også de forskellige enkelte kommunalbestyrelser i et tiltrængt oprydningsarbejde. Her har man skoene på, og her kan man bidrage.

Vi ser derfor hen til, at der fra de nedsatte arbejdsgrupper vil komme yderligere forslag, for selvfølgelig er mulighederne for administrative forenklinger ikke udtømt med de forslag, vi har her.

Ganske særlig ser vi hen til de forslag, der måtte komme fra arbejdsgruppen vedrørende en pensionsreform, for netop i reglerne for beregning og beskattning af de sociale ydelser og pensioner forekommer det os at der må være meget at opnå i retning af forenkling. Vi ser også hen til, hvad indenrigsministeriets arbejdsgruppe måtte nå frem til vedrørende kommunernes og amtskommunernes oplysnings- og indberetningsforpligtelser; her må også være meget at gøre.

Vi håber, at regeringen vil give dette videre arbejde høj prioritet, og vi tilsiger vores positive medvirken til dette første spæde resultat.

Indenrigsministeren (Jacob Sørensen):

Jeg vil gerne takke for den tilslutning, som forslaget har fået fra alle sider. Jeg er selvfølgelig klar over, at der er nogle af ordførerne, der havde ventet en mere vidtgående og gennemgribende reform, end dette første skridt her er udtryk for.

Hr. Egon Jensen gjorde os opmærksom på, at arbejdet var startet under den forrige regering. Det er selvfølgelig rigtigt, og jeg finder, sagen er af en sådan karakter, at det simpelt hen er sund fornuft, vi får gennemført, og at det jo er en naturlig følge af kommunalreformen, af den geografiske reform, hvor man skabte større kommuner og kommuner med større administrativ sikkerhed. Da dette blev besluttet i sin tid, var det meningen, at man også ville give dem større mulighed for at være selvstændige, og de ting, der nu tages ud af lovgivningen med hensyn til høringer, godkendelse osv.,

er jo noget, der tenderer i den retning, at man lader primærkommunerne være mere selvbestemmende over de ting, de arbejder med.

Det er rigtigt, at det er forholdsvis småt, vi begynder med de forslag her; det er ikke småt med hensyn til antallet, men det er de små ting, vi tager med. Men jeg må nu alligevel gøre opmærksom på, at ved siden af dette kommer der også i de lovforslag, der i øvrigt er til behandling i tinget, f. eks. skolestyrelsesloven og den sociale bistandslov, forslag til forenkling af administrationen.

I dette forslag er kun optaget de ting, der ikke vedrører lovgivning, som skal til revision i denne samling eller for nogles vedkommende i næste, fordi disse naturligt hører til i de love, de egentlig angår, og det er usædvanligt og utraditionelt, at man gennemfører sagen på den måde, man gør her: i et enkelt lovforslag at arbejde med forslag, der angår 22 love, eller hvor meget det nu er. Det er helt usædvanligt og utraditionelt, og selv om det altså kan være hensigtsmæssigt i denne situation, vil det være mere hensigtsmæssigt, at vi får det andet ind dér, hvor det hører hjemme, når vi alligevel skal have lovene til behandling.

Hr. Ingomar Petersen og hr. Kaj Hansen nævnte boligområdet og pegede på, at dér kunne man måske være gået videre. Jeg er klar over, at der er visse muligheder dér, og at hr. Ingomar Petersen i hvert fald er meget sagkyndig på det område, har arbejdet med det og følt på sin krop, hvad det er, der står tilbage. Da hr. Ingomar Petersen jo har siddet i amtssektoren og været med til at kontrollere kommunerne, er der nu anledning til i udvalget at give udtryk for det, hvis der er mulighed for at gå et skridt videre på dette område.

Til hr. Jes Schmidt, der nævnte spørgsmålet om administration af gruppe II-sygesikringsområdet, vil jeg sige, at vi dér kører på, hvad vi kan kalde en midlertidig ordning. Da sygesikringen pr. 1. april 1973 overtog sygekassernes arbejde og også fortsættelseskassernes område, gjorde man det efter en aftale med lægernes organisationer om at videreføre aftalerne uændret, indtil der måtte være en ny situation, specielt om vi stadig væk skal have både en gruppe I og en gruppe II. Fra sygesikringsområdet forsøgte man at få skabt en anden afregnings-

[Indenrigsministeren.]

form af midlertidig karakter, for så vidt angår gruppe II-sygesikring, nemlig en ordning, der svarede til den, man i forvejen havde for tandlægernes afregning, for så vidt angår gruppe I-området, hvor man sender en regning til patienten for den del, han skal betale, og til det offentlige for den del, det offentlige skal betale. Det er en langt enklere refusionsordning end den, der kører i øjeblikket.

Men når hr. Jes Schmidt siger, at det ikke kan være nødvendigt, at disse bilag, som betales af kommunerne, skal til yderligere kontrol i amterne, er sagen simpelt hen den ganske enkle, at kommunerne har overtaget amternes detailadministration på dette område, idet de lægger pengene ud for regningerne, mens det er amterne, der i deres sygesikringsafdeling skal betale regningerne, og følgelig går regningerne til amtet alene som et bilag for kommunernes udgifter for den afregning, de skal have fra amterne. Det kan ikke være anderledes i den situation, vi er i nu. Men jeg håber, at der, hvis det skulle gå sådan, at vi kommer i en situation, hvor vi har både en gruppe I og en gruppe II eller i hvert fald har to grupper, noget, der ligner det, vi har, uanset om der er en grænse eller ej, kan blive truffet aftale med organisationerne, altså i dette tilfælde lægeorganisationerne, om en administrationsform, som virkelig egner sig for det system, som sygesikringen kører med. Det er væsentligt, at vi får det gennemført.

Til hr. Henning Philipsens bemærkninger, om ikke vi kunne være medvirkende til at begrænse amternes omfang ved at begrænse deres arbejdsområde, kan jeg sige, at der ligger i de forslag, der er her, en smule, og der ligger i de forslag, der kommer til socialudvalget, og der ligger også i skolestyrelsesloven ændringer, som betyder, at amterne får mindre arbejde og dermed mindre indflydelse på kommunernes arbejde i så henseende.

Jeg er enig i, at vi ikke skal give amterne mere arbejde med primærkommunale sager end højst nødvendigt, men vi må gøre os klart, at det er jo ikke amterne, der har tiltaget sig nogen som helst kontrol med kommunerne, men det er lovgivningens, det er folketingets opfattelse — det har i hvert fald været folketingets opfattelse — at for

at sikre, at kommunerne nu også administrerer, som folketinget vil have det, må man benytte amterne eller amtsrådene som en kontrollerende myndighed i visse tilfælde. Jeg mener nu, at denne opfattelse beror på de tilstande, der herskede før kommunesammenlægningerne, hvor vi havde de mange, mange kommuner, og hvor selve administrationsapparatet ikke i alle tilfælde i de mindre enheder var så effektivt, som det vil være nu efter sammenlægningen. Der vil være mulighed for nu på ny at vurdere, hvor det er nødvendigt at amterne er med.

Det må dog gøres klart, at drejer det sig om visse ting, som kræver et større befolkningsunderlag, end kommunerne normalt har, hvor der kan være tale om fællesskaber, hvor der kan være tale om samordning, og hvor der kan være tale om koordinering af de bestræbelser, kommunerne gør, da kan det være nødvendigt med et overordnet element til at påse, at denne koordination og rationalisering finder sted; dertil kan amterne bruges, og dertil bruges de i øjeblikket. Før man slipper det, skal man i alle tilfælde være sikker på, at man har tilrettelagt det således, at vi ikke ved en ændring dør fremmer et større ressourceforbrug i kommunerne.

Til den sidste bemærkning om, at man skal tilstræbe, at forvaltningen og forvaltningsbeføjelserne føres så langt ned på gulvet som muligt, kan jeg sige, at det har altid været min opfattelse, og det har jeg talt for mange gange, at administrationen i vores tredelte system bør tilrettelægges således, at beslutningerne i enhver henseende tages i den instans, der er nærmest ved borgerne, hvor det i øvrigt er muligt. Hvis det opfyldes, så er vi enige, og så har vi nået det, vi begge to ville.

Til spørgsmålet, om jeg vil gøre noget for at få ændret reglerne om beskatningen af sommerhusbeboerne, kan jeg sige, at det er jo en meget gammel sag, som jeg også som kommunalmand har haft inde på kroppen, idet jeg har været med til at forfatte og udsende disse skemaer, som dog ikke på det tidspunkt var så grundigt udformet, som jeg forstår de kan være nu om dage. Jeg er dog ikke sikker på, at de kommuner, der ikke er sommerhuskommuner, ville være tilfreds med, at vi gennemførte nogle generelle beskatningsregler, for det ville nok i de fleste

[Indenrigsministeren.]

tilfælde føre til en større overflytning af kommunale skatter fra hjemkommunerne til sommerhuskommunerne, medmindre man trykkede de generelle udligningsbeløb helt ned i bund. Det er jo således, at det er ret så svært for sommerhuskommunerne at få beviser for, at vedkommende har boet i sommerhuset i kommunen i de påbudte 90 dage, før der kan blive tale om skattedeling. Jeg har lidt svært ved at se, at det er så stort et problem. Hvis sommerhusbeboerne opgiver det faktiske antal dage, de har opholdt sig i sommerhuset, og det antal dage, de har udlejet huset, så skulle det for så vidt være en temmelig enkel sag.

Hr. Egon Jensen og flere har jo sagt, at man ikke ønskede at tale om overlægebetalinger og kommunal långivning, og det skal jeg naturligvis heller ikke gøre i denne forbindelse, men kun sige, at jeg ikke har kendskab til, at nogen kommuner har udlånt penge til private erhverv eller andre, og at det er min opfattelse, at det bør kommuner heller ikke gøre. Jeg har naturligvis også læst i aviserne, at nogle giver udtryk for, at en overlæge har tjent umådelige summer. Jeg skal blot gøre opmærksom på, at det, sygesikringen i den forbindelse kan oplyse, er bruttobetalingen til vedkommende læge; hvad han har haft af udgifter i forbindelse med sit arbejde, kan man ikke se af den opgørelse. Før man kan tage stilling eller kritisere, så må man vide, hvad det egentlig er, det drejer sig om.

Egon Jensen (S):

Jeg er enig med indenrigsministeren i, at man kan ikke tage stilling, før man kender de faktiske forhold, men hvis det er sådan, at der foregår en vældig stor praksis ved siden af en fast ansættelse som overlæge på et sygehus og man har vældig mange lønudgifter og den slags ting, så forekommer det da mig, at der er tale om noget af det, man kalder dobbeltbeskæftigelse og dobbeltadministration. Jeg vil derfor bede indenrigsministeren endnu en gang se på det; der er

noget, der ikke rigtig er, som det bør være, men jeg skal afstå fra at sige mere om det her.

Når jeg tager ordet, er det for at sige til hr. H. C. Toft, der var inde på spørgsmålet om dobbeltadministration og i den forbindelse nævnedes statsamterne, at for mig er dobbeltadministration noget, som to foretager; statsamterne foretager én ting, som andre ikke foretager, og dér tror jeg, den nuværende indenrigsminister er enig med mig i, at det afgørende må være: er det billigere og mere hensigtsmæssigt for borgerne? Er det billigere, all right, så er jeg med på ændringer. Hvis det ikke er tilfældet, så kan jeg ikke se nogen grund til at afskaffe statsamterne.

Hr. H. C. Toft understregede i øvrigt, at refusionerne skulle omdannes til bloktilskud. Det er vi enig i langt hen ad vejen, men for mig at se har det ikke ret meget med dobbeltadministration at gøre, men mere noget med byrdefordeling at gøre.

Hr. Jes Schmidt gjorde en bemærkning, som jeg ikke skal undlade at kommentere, nemlig at han håbede, at Amtsrådsforeningen og Kommunernes Landsforening sluttede sig sammen, for så var der ikke dobbeltadministration dér. Jeg har ikke lov til at sige det, højtærede formand, men jeg vil nærmest sige: hvad dølen rager det egentlig os? Det er noget, som folketinget ikke skal beskæftige sig med. Det er noget, som de selv skal finde ud af; det skal vi ikke på nogen måde blande os ind i. Jeg tror nok, at den tidligere formand for Amtsrådsforeningen er enig med mig i så henseende.

Jeg vil sige til hr. Poul Westergaard, at jeg vil heller ikke tale om kommunernes udlån, men jeg er helt enig med hr. Poul Westergaard. Jeg håber på, at det er en lodret løgn, at kommuner udlåner penge til erhvervsvirksomheder, uanset om det står i et dagblad, der er mig meget nærtstående. Jeg håber, det er en lodret løgn. Jeg tror også på, at det er det.

Endelig en sidste bemærkning til hr. Kaj Hansen. Man kan sige mange humoristiske

[Egon Jensen.]

ting, man kan lave meget ud af mange ting, men jeg tror faktisk ikke på, at nogle kommuner spørger: har du opholdt dig her Kristi himmelfartsdag, har du opholdt dig her i pinsen, har du opholdt dig her i påsken? Hvis det er tilfældet, så vil jeg meget gerne se et eksemplar af noget sådant fra en kommune; jeg beder hr. Kaj Hansen komme med det i kommunaludvalget. I så fald synes jeg, vi skal fortælle den kommune, at den kunne bruge pengene til noget bedre.

Bodart (FP):

Jeg er meget ked af, hvis jeg i første omgang ikke udtrykte mig så klart, at hr. Henning Philipsen kunne forstå det. Jeg mener, at det var ganske klart, når jeg sagde, at fremskridtspartiet naturligvis kan tiltræde, at der ryddes op i den administrative jungle. Hvis det kan misforstås, så må jeg beklage. Jeg tror ikke, hr. Henning Philipsen behøver at have bekymringer med hensyn til, om samtlige fremskridtstilhængere er med her.

Kaj Hansen (DKP):

Hr. Egon Jensen tvivlede på, at der var kommuner, der gik så rigoristisk til værks. Det er der desværre nogle der gør. Jeg kan bekræfte, at det forholder sig sådan, og jeg skal også gerne oplyse, fra hvilken kommune jeg har kendskab til det.

Ingomar Petersen (RV):

Med hensyn til de udtalelser, min gode sønderjyske kollega hr. Jes Schmidt kom med om Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen, kan jeg sige, at jeg er helt enig i hr. Egon Jensens stærke udtryk om den sag. Det kan ikke være folketingets opgave at blande sig i organisationsforholdene imellem Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen.

Nu har vi talt om dobbeltadministration, og jeg vil godt gå et lille skridt videre og tale om tredobbelt administration. Vi har en vejlovgivning i dette land med 3 instanser, og jeg vil gerne spørge indenrigsministeren — fordi jeg ved, at indenrigsministeren fra sit tidligere arbejde har en vis erfaring på dette felt — om indenrigsministeren egentlig finder det hensigtsmæssigt med en vej-

lovgivning opdelt i disse 3 instanser fremover.

Indenrigsministeren har ret i, at det er en meget utraditionel form, lovforslaget har. Jeg forstår, at lovforslaget vil blive henvist til behandling i kommunaludvalget. Der er vitterlig mange, mange bestemmelser, hvis videre bearbejdning under hensyn til den forhåndenværende ekspertise måske skulle foregå i andre af folketingets udvalg, og jeg vil godt spørge, om der kunne være noget i vejen for, at kommunaludvalget i denne sag kunne virke som et samlende led, en koordinator, men lade visse ganske specielle ting overgå til udvalgsbehandling i nogle af folketingets andre udvalg.

Der vil nok — heldigvis, det har vi jo fået tilsagn om — ske en del i retning af, at cirkulærer og bekendtgørelser vil blive ændret igen som et led i en ændret kompetencefordeling og som led i bekæmpelsen af denne dobbeltadministration. Men folketingets vigtigste pligt er nu engang også at føre kontrol med, hvad der sker, og om der virkelig sker noget; jeg kunne godt tænke mig at få et tilsagn fra indenrigsministeren om, at alt, hvad der sker rundt omkring i de forskellige ministerier af ændringer af cirkulærer og bekendtgørelser som et led i dette udmærkede arbejde, blev der givet rapport om til folketingets kommunaludvalg, således at folketinget igennem kommunaludvalget virkelig kan føre kontrol med i løbet af det kommende år — og flere år, for det er jo ikke noget, vi kan klare fra den ene dag til den anden — at man kommer denne dobbeltadministration til livs.

Henning Philipsen (SF):

Jeg bliver nødt til at sige til hr. Bodart, at jeg er ikke bekymret for hverken hr. Bodart eller hans parti. Som jeg har sagt før, har jeg normalt andre og vigtigere ting at beskæftige mig med. Det, der bekymrer mig, er den praksis, som såvel hr. Bodart som hans parti er i færd med at indføre her i folketinget. Det er en afvigelse fra det, vi tidligere har kendt, at når man afgiver et løfte her i folketinget, så holder man det. Vi har stadig væk ingen garanti, og det er derfor, jeg gang på gang spørger fremskridtspartiets repræsentanter. Når man her fra talerstolen hævder, at man taler på partiets veg-

[Henning Philipsen.]

ne, så har vi andre ingen garanti for, at man gør det. Når vi i udvalgene skriver betænkning, så har vi ingen garanti for, at den repræsentant, der skriver under på betænkningen, gør det på partiets vegne. Det er det, der gør mig bekymret, og særdeles alvorligt bekymret, ikke mindst for folketingets anseelse, aldeles ikke for fremskridtspartiet.

Jes Schmidt (CD):

For at der ikke skal dannes legender, og for at der ikke skal blive polemik, vil jeg gerne sige til hr. Egon Jensen, at det selvfølgelig ikke har været min hensigt på nogen måde at ønske folketingets indblanding i kommunalorganisationernes forhold. Men det må være tilladt her fra denne talerstol at ønske held og lykke til de bestræbelser, der netop er i gang på dette område. Når jeg fremhæver det, er det, fordi min udmærkede kollega nede fra Sønderjylland hoppede på hr. Egon Jensens vogn. Han kan godt hoppe af igen.

Bodart (FP):

Jeg bliver nødt til at gøre hr. Henning Philipsen opmærksom på, at når der afgives betænkning i et udvalg, har fremskridtspartiets medlemmer af dette udvalg ikke dermed bundet hele partiet. Det er der udtrykkelig gjort opmærksom på. Det kan ikke være meningen. Vi har dog også set andre partier herinde være delt, også efter at der er afgivet betænkning.

Poul Westergaard (DR):

Hr. Kaj Hansen rejste spørgsmålet om administrationen af den skattedeling, der foregår mellem hópælskommunerne og de midlertidige opholdskommuner. Jeg har selv været ude for noget lignende som det, der her blev beskrevet, og jeg synes egentlig, det kunne være en god idé, hvis det kunne blive oplyst: hvor store er de skatter egentlig, som man overflytter på den måde til sommerhuskommunerne? Hvor stort er det provenu, der her er tale om? Jeg er nødt til at gøre opmærksom på, at disse udprægede sommerhuskommuner jo har andre ganske udmærkede muligheder for at skaffe sig indtægter, hvis de vil benytte sig af den kommunale jordbeskatning. Det er en beskat-

ningsform, som i høj grad giver sommerhuskommunerne mulighed for at få penge hjem fra sommerhusbeboerne, og som de med god fornuft kunne anvende.

Henning Philipsen (SF):

Jeg skal give hr. Bodart den meddelelse — den kan jeg give med sindsro — fra stadsbibliotekaren i Ålborg, hvor jeg kommer fra, at han kan låne al den litteratur, han vil, om forfatningsret og folketingets forretningsorden på dette bibliotek.

Jens Peter Jensen (V):

Jeg vil på et tidspunkt, hvor der er få til stede, alligevel anholde den sidste bemærkning, for det er ikke noget forfatningsretligt anliggende, om en partigruppe er enig eller ej, når der skrives betænkning. Jeg må sige til min gode ven og ærede kollega hr. Henning Philipsen, at de forhold, der råder inden for fremskridtspartiet med den praksis, det anvender her på det senere, det er ikke et spørgsmål om folketingets trivsel og beståen — det kan højst være et spørgsmål om fremskridtspartiets trivsel og beståen.

Henning Philipsen (SF):

Jeg skal sige til min ligeledes ærede kollega, at når jeg føjede spørgsmålet om forfatningsret til, så var det blot, fordi jeg syntes, det kunne være rimeligt at prøve på at udvide horisonten også hos øvrige ærede kollegaer.

Indenrigsministeren (Jacob Sørensen):

Til de spørgsmål, hr. Ingomar Petersen stillede, vil jeg gerne give følgende svar. Det første spørgsmål gik ud på, om jeg fandt det rigtigt og hensigtsmæssigt, at vi har 3 vejbestyrelser i vort samfund, som vi har haft nu i et par år. Mit svar på dette kan simpelt hen være nej. Så er spørgsmålet jo, om vi kan enes om, hvilken af de 3 der skal udelades.

Spørgsmål af mere proceduremæssig art, om man kunne overlade en del af sagerne til bedømmelse og udtalelse i andre stående udvalg, kan jeg ikke herfra svare på, det er jo et forretningsordensspørgsmål.

Spørgsmålet om at informere udvalgene om de cirkulærer og bekendtgørelser, der udsendes fra administrationen, vil jeg gerne tage op til nærmere eftertanke.

[Indenrigsministeren.]

Jeg vil gerne slutte med at udtrykke glæde over, at det ved denne forhandling har vist sig, at man fra alle sider debatterer ud fra den forudsætning, at man har tillid til, at kommunerne kan klare de ting, de er sat til at klare, uden at vi har de høringer og de godkendelser, som vi her prøver på at reducere. Jeg deler fuldt ud den opfattelse, at kommunerne kan klare det uden, og det glæder mig, at vi er enige på det punkt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Bay):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Med skrivelse af dags dato fremsender ministeren for kulturelle anliggender en skriftlig redegørelse i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 3, om Danmarks radio. Eksemplarer vil blive omdelt. Redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Kirkeudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m. Eksemplarer er omdelt.

Skriftlig redegørelse.

Af minister for kulturelle anliggender *Nahalie Lind* (20. marts 1974):

Redegørelse om Danmarks radio.

Under en debat her i tinget i begyndelsen af januar blev der af hr. Erhard Jakobsen fremsat et ønske om, at folketinget inden for et par måneder — dvs. inden den nye radiolov træder i kraft den 1. april — kunne få lejlighed til en ny diskussion af Danmarks radios forhold. Jeg lovede dengang at fremkomme med en redegørelse som grundlag for en sådan debat.

Der har jo tidligere været fremsat tanker om regelmæssige debatter i folketinget om Danmarks radios virksomhed — bl. a. af

hr. K. Helveg Petersen, da han som kulturminister udarbejdede sit oplæg til en ny radioordning. Også under behandlingen af den radiolov, der nu skal træde i kraft, beskæftigede man sig med denne idé, og fra nogle sider fremsattes ønsker om en radiodebat en gang årligt.

Jeg skal ikke her tage stilling til, hvor hyppigt det vil være rimeligt at have disse radiodebatter. Men jeg er i den foreliggende situation enig med hr. Erhard Jakobsen om, at der kan være forskellige problemer, som ikke var fremme under behandlingen af lovforslaget, eller som ikke blev drøftet grundigt nok, som der kan være god mening i at prøve at få afklaret, inden loven træder i kraft, og inden et nyt radiatoråd beskikkes.

Det vil være de fleste her i salen bekendt, hvad det er for nydannelser loven indeholder i forhold til radiospredningsloven af 1959, men måske vil det alligevel være gavnligt, at jeg kort resumerer de væsentligste punkter.

For det første må fremhæves den præcisering af Danmarks radios økonomiske og administrative selvstændighed, som har fundet sted. Jeg siger udtrykkelig: præcisering, idet der på dette område ikke i egentlig forstand er tale om noget nyt. Det der er sket, er, at man med den nye lov har søgt at gøre det helt klart, at Danmarks radio ikke er en statsinstitution, men en „selvstændig offentlig institution“, der ledes af et uafhængigt råd, og hvis virksomhed finansieres — ikke ved bevillinger på finansloven, men ved licensafgifter, der fastsættes med finansudvalgets tilslutning, men som indgår i en særlig fond, der ikke figurerer på statsbudgettet.

Et andet — og måske i denne sammenhæng specielt vigtigt — punkt er, at det nu udtrykkelig slås fast, at det er radiatorådet — og ikke kulturministeren — der har den endelige afgørelse i sager, der vedrører Danmarks radios programvirksomhed. Således har det også været under den gældende radiolov, idet de skiftende ressortministre har fulgt den faste praksis ikke at gribe ind i programspørgsmål, hverken ved ændring af trufne afgørelser eller overhovedet ved udtalelser om udsendelsernes indhold. Dette ved tingets medlemmer fra besvarelsenerne af efterhånden talrige onsdagsspørgsmål; nu er denne praksis lovfæstet.